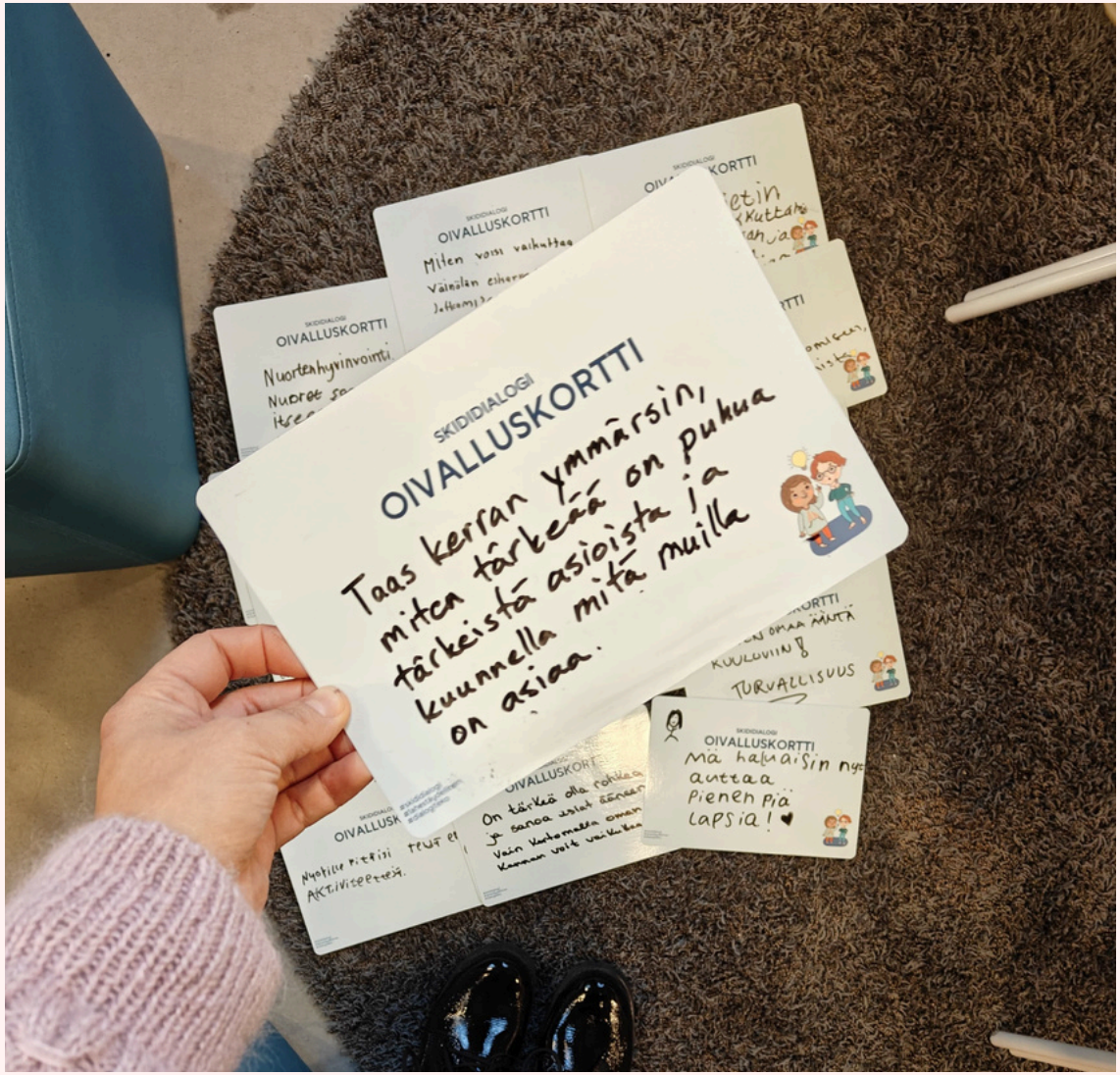
”Kuuntele, älä luo ratkaisuja etukäteen.”

Skididialogi

“Skididialogia saavat käyttää kaikki, jotka haluavat osallistaa lapsia ja nuoria sekä kuulla heitä aikuisten kanssa yhdessä käytävässä yhteisessä keskustelussa.”

Ennen Skididialogin käyttöönottoa on suositeltavaa tutustua Erätauko-säätiön Erätauko-keskusteluun ja osallistua Erätauko-ohjaajan koulutukseen.

- **Tutustu Erätaukoon:** www.eratauko.fi/mika-eratauko/
- **Tutustu Skididialogiin:** www.lahti.fi/skididialogi
- **Keräämme dataa järjestetyistä keskusteluista. Kerrothan järjestämästäsi Skididialogista lomakkeella.** https://forms.gle/MDKKQuKSSvtxoWRJ6

LAPSEN OIKEUKSIEN VIIKKO

ERÄTAUKO SKIDIDIALOGI

Skididialogin kaava

Tervetuloa & tavoitteet
Kerrotaan mikä on Skididialogi ja mitä sillä tavoitellaan.
Esitellään käytävän keskustelun aihe ja tausta.

Keskustelun pelisäännöt
Käydään yhdessä läpi Skididialogin pelisäännöt. Voidaan valita myös kuvalliset pelisäännöt tai vain osa niistä, joihin keskustelussa halutaan erityisesti keskittyä.

Esittäytyminen & virittäytyminen yhteiseen keskusteluun
Jokainen osallistuja kertoo oman etunimensä. Esittäytymisen yhteydessä osallistujat kertovat lyhyesti vastauksensa keskusteluun virittävään kysymykseen. Virittäytymisen voi toteuttaa myös toiminnallisesti tai kuvakortteja hyödyntämällä.

Pariporina
Pariporinassa tavoitteena on jakaa keskustelun aiheeseen liittyvät omat päällimmäiset ajatukset ja kokemukset käsiteltävästä aiheesta. Pariporinassa osallistuja pääsee harjoittelemaan kokemuspuhetta. Omat ajatukset on helpompi sanoa ensin vieruskaverille ennen yhteistä keskustelua.

Yhteinen dialogi
Yhteinen keskustelu aloitetaan kuulemalla, minkälaisia asioita käydyissä pariporinoissa nousi esille. Keskustelua syvennetään keskustelunohjaajan avulla. Myös apukysymykset auttavat pääsemään aiheessa syvemmälle - yhteinen ymmärrys lisääntyy, kun opitaan käsiteltävästä aiheesta, itsestä ja toisista. Erilaisten näkökulmien, kokemusten sanoittaminen ja yhteinen ajattelu voivat parhaimmillaan johtaa oivalluksiin, jotka olisivat ilman yhteistä keskustelua saattaneet jäädä piiloon.

Pariporina
Toisessa pariporinassa keskustelua voidaan rauhoittaa, pohdinnalle voidaan antaa aikaa tai keskustelulle voidaan antaa uusi suunta tarkastelemalla käsiteltävää aihetta uudesta näkökulmasta. Toisessa pariporinassa paria voidaan vaihtaa, jolloin päällimmäiset ajatukset pääsee vaihtamaan uuden ihmisen kanssa.

Yhteinen dialogi
Keskustelua syvennetään entisestään jatkamalla yhteistä keskustelua. Pariporinoissa esiin nousseet asiat tuodaan yhteiseen keskusteluun ja apukysymysten sekä ohjaajan ohjauskeinoja hyödyntämällä keskustelua saadaan syvennettyä.

Oivallukset
Keskustelun päätteeksi jokainen osallistuja kirjoittaa oman oivalluksensa. Oivallus on asia, ajatus tai kysymys, joka osallistujalle tulee mieleen, kun hän ajattelee juuri käytyä keskustelua - joko keskustelussa käsiteltävää aihetta tai tapaa käydä keskustelua. Korostetaan, että ei ole olemassa oikeaa tai väärää oivallusta. Osallistujien ikä huomioiden oivallus voidaan antaa myös suullisesti, piirtämällä tai jollain toiminnallisella tavalla.

Lopetus
Keskustelun ohjaajan on hyvä vielä koota yhteen keskustelussa nousseita asioita. On myös tärkeää kertoa, kuinka tästä eteenpäin.
Lopuksi keskustelijoita kiitetään yhteisestä keskusteluhetkestä. Voit myös kysyä, minkälainen fiilis heille jäi.

#OLENARVOKAS
#OLETARVOKAS

Skididialogi

45 min / 75 min

LAPSEN OIKEUKSIEN VIIKKO

Tervetuloa & tavoitteet (3 min)
Tervetuloa Skididialogiin! Tänään tämän keskustelumme tavoitteena on pysähtyä yhdessä keskustelemaan **jokaisen lapsen oikeudesta arvokkuuteen: Ihan jokainen lapsi ja nuori on arvokas omana itsenään ja häntä tulee myös kohdella arvostavasti.** Skididialogissa kuulemme toistemme ajatuksia ja kokemuksia, ja sitä kautta vahvistamme yhteistä ymmärrystä. Tässä keskustelussa jokainen saa vapaasti kertoa omia ajatuksiaan ja kokemuksiaan **siitä, mitä lapsen oikeudella arvokkuuteen tarkoitetaan ja kuinka se näkyy arjessamme.**

Pelisäännöt (2 min)
Käydään yhdessä läpi Skididialogin pelisäännöt / Skididialogin kuvalliset pelisäännöt, joiden avulla käymme tätä keskustelua. Voimmeko sitoutua näihin sääntöihin?

Esittäytyminen & virittäytyminen yhteiseen keskusteluun (5 min)
Virittäydytään keskusteluun. Kerro oma etunimesi ja sen lisäksi kerro **yksi asia, josta pidät itsessäsi / joka tekee sinusta juuri sinut.**

Pariporina (2 min) / (5 min)
Aloitetaan keskustelumme pariporinalla. Pohtikaa yhdessä parin kanssa tai kolmen hengen ryhmässänne, **mitä teille tarkoittaa Lapsen oikeuksien viikon teema "Jokainen lapsi on arvokas?"**

Yhteinen dialogi (10 min) / (20 min)
Nyt on aika siirtyä keskustelemaan yhdessä. Kuka haluaa aloittaa ja kertoa, mistä juttelitte pariporinassa. **Mitä tarkoittaa "olen arvokas"?**

Apukysymyksiä keskustelun ohjaamisen tueksi:
Mistä tiedät olevasi arvokas / tärkeä / merkityksellinen?
Miltä se tuntuu, kun saa olla oma itsensä / kelpaa juuri sellaisena kuin on?
Mitä voi tapahtua, jos joku ei koe olevansa arvokas / tarpeeksi hyvä omana itsenään?

Pariporina (2 min) / (5 min)
Olemme nyt keskustelleet siitä, mitä jokaisen lapsen oikeus arvokkuuteen ja omana itsenä olemiseen meille tarkoittaa. Pohdi taas hetki parisi kanssa tai kolmen hengen ryhmässä, **minkälaiset arkiset teot kotona / koulussa / vapaa-ajalla / yhteiskunnassa edistävät jokaisen lapsen oikeutta arvokkutteen? Voitte myös pohtia sitä, milloin tämä oikeus ei toteudu.**

Yhteinen dialogi (10 min) / 20 min)
Jatketaan yhteistä keskusteluamme ja kuunnellaan, minkälaisia asioita pariporinoissa / ryhmäkeskusteluissa nousi esille. Kuka haluaa aloittaa ja kertoa, **mistä juttelitte.**

Apukysymyksiä keskustelun ohjaamisen tueksi:
Mitä juuri sinä voit tehdä, jotta toiselle ihmiselle tulee olo, että hän on arvokas?
Millä tavoin ympäröivä yhteiskunta / media voi vahvistaa / heikentää lapsen oikeuden toteutumista?
Mikä merkitys lapsen / yhteiskunnan tulevaisuudelle on siitä, että lapsen oikeus arvokkuuteen / hyvään elämään toteutuu? Entä mitä voi seurata, jos oikeus ei toteudu?

Oivallukset (10 min) / (8 min)
Kirjoita nyt oivalluskorttiisi oma oivalluksesi käymästämme keskustelusta. Oivallus voi olla asia, joka sinulle tulee ensimmäisenä mieleen, kun ajattelet juuri käytyä keskustelua. Se voi liittyä keskustelun aiheeseen tai tapaan käydä keskustelua.

Lopetus (1 min) / (2 min)
Lyhyt yhteenveto keskustelusta, kiitos ja hei!